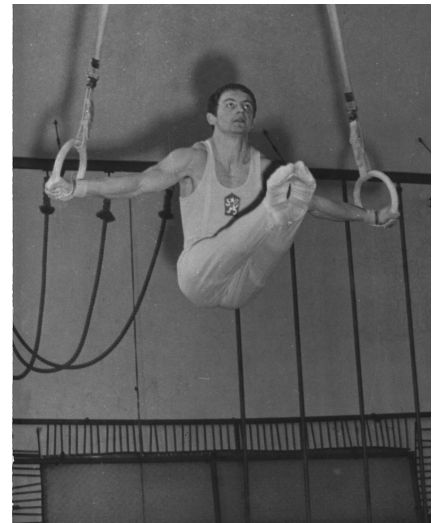
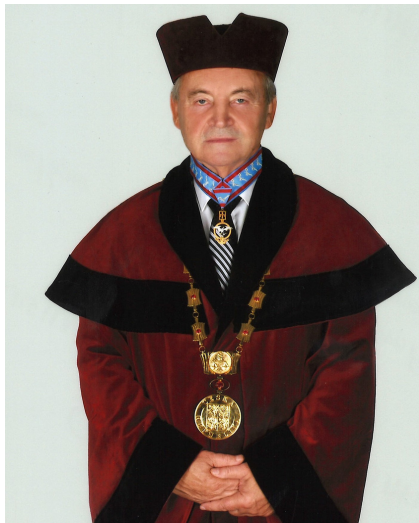

Prof. JUDr. Ing. Viktor Porada, DrSc., dr. h. c. mult.

NARODIL SA V POPRADE, V MESTSKEJ ČASTI STRÁŽE POD TATRAMI, AKO NAJSTARŠÍ ZO ŠIESTICH SÚRODENCŮV DO ROBOTNÍCKEJ RODINY. STREDOŠKOLSKÉ ŠTÚDIÁ ABSOLVOVAL V KOŠICIACH A PO PRIJATÍ NA ČVUT PRAHA V ROKU 1961 ODIŠIEL ZO SLOVENSKA. NIČ INÉ V TEJ DOBE NEBRAL TAK VÁŽNE, AKO ŠPORTOVÚ GYMNASTIKU, V KTOREJ VYNIKAL. V PRAHE ŠTUDOVAL, TRÉNOVAL, PRACOVAL A ZALOŽIL SI TAM AJ RODINU. ŠPORTOVÚ KARIÉRU PREKAZILO VIKTOROVI PORADOVI ZRANENIE, POSTUPOM ČASU HO POHLTILA VEDA A VÝSKUM V OBLASTI KRIMINALISTIKY, BIOMECHANIKY, POLICAJNÝCH A BEZPEČNOSTNÝCH VIED A DNES HO POZNÁME AKO UZNÁVANÉHO VEDCA PO CELEJ EURÓPE.

Z ÚSPEŠNÉHO GYMNASTU SA STAL UZNÁVANÝ VEDEC

Bývali ste výborným gymnastom, ako si na toto obdobie spomínate?

Bolo to krásne, ale aj náročné obdobie, plné odriekania, tréningov a súťaží. Popri tom bolo treba študovať a dosahovať výborné výsledky, aby si mladý človek, pochádzajúci z chudobnej rodiny, zaistil jednak dobré podmienky na tréning, ale aj svoju budúcnosť. Snažil som sa pomôcť rodičom aj mladším súrodencom. Myslím, že sa mi to čiastočne podarilo, mladšieho brata Petra, ktorý dosahoval dobré výsledky v gymnastike na Slovensku, som dostal z Popradu do Prahy. Spoločne so mnou neskôr trénoval v športovejrote FMV ČSSR.

Koľko ste mali rokov, keď ste začínali s gymnastikou?

Po ukončení základnej školy som bol prijatý na Strednú priemyselnú školu elektrotechnickú do Košíc. Počas štúdiá som sa prvýkrát stretol s gymnastikou. Fascinovali ma gymnasti počas jedného verejného vystúpenia, a neskôr tréningu v jednej z košických telocviční. Keď ma oslovil ich tréner, neváhal som a začal som cvičiť s nimi. Mal som vtedy približne 15 rokov. S prestávkami spôsobenými úrazmi som sa gymnastike aktívne venoval do roka 1969. Pôsobil som v oddiele

športovej gymnastiky telovýchovnej jednoty „Rudá hvězda Praha“, v kolektíve špičkových gymnastiek a gymnastov (napríklad Viery Čáslavskej, Přemysla Krbca a ďalších významných reprezentantov ČSSR v tejto oblasti športu).

Bola gymnastika jediným športom, ktorému ste sa vtedy venovali?

Aktívne som sa venoval výhradne športovej gymnastike, ale ako chlapec z pod Tatier som rád lyžoval, korčuľoval a hrával futbal. Týmto športom sa v tej dobe venovali takmer všetci moji rovesníci.

Aké sú Vaše najväčšie gymnastické úspechy?

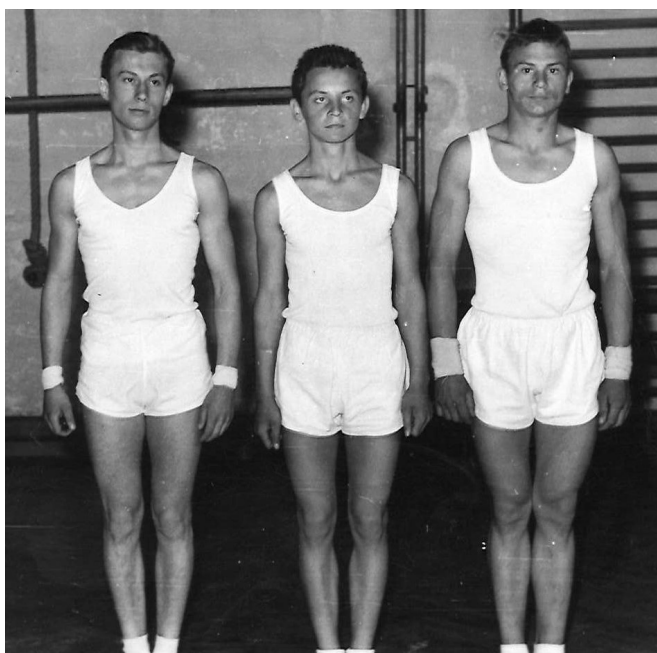
S ohľadom na moje ťažké a pomerne dlhodobé zranenie, ktoré ma postihlo vo veku 21 rokov, keď som bol ešte juniorským reprezentantom ČSSR, patrí medzi moje najväčšie úspechy: člen družstva majstrov republiky v gymnastike, najlepší borec mesta Prahy, najlepší športovec FMV, víťaz medzinárodnej súťaže Dynamo Berlín-RH Praha a nositeľ majstrovskej triedy, ktorú som získal na základe splnenia kritérií na medzinárodnom stretnutí gymnastov Maďarsko-ČSSR v roku 1966. V gymnastike som vynikal predovšetkým v cvičení na hrazde. Bol som jedným z prvých juniorov v Európe, ktorí mali vo svojej zostave zaradené dvojité salto a tiež štalder vzad a vpred a veletoč v obrátenom podhmate. Pri tomto prvku som sa zranil, čo znamenalo moju gymnastickú kariéru. Pomerne dobré výsledky som dosahoval aj na bradlách a kruhoch, bál som sa pri cvičení na koni na šírku, hoci som z neho nikdy na pretekoch nespadol.

Spomínali ste vážne zranenie, čo presne sa stalo?

Na spoločnom tréningu reprezentantov, ktorí odchádzali na olympiádu do Tokia v roku 1964, som sa odtrhol z hrazdy pri veletochi vpred v obrátenom podhmate a spôsobil si luxáciu pravého kolenného kĺbu a poškodenie postranných a krížových väzov. Po viac ako polročnej rehabilitácii a posilňovaní som začal opäť trénovať, celkom sa mi darilo, ale už to nebolo ono. V roku 1969 som skončil s aktívnou kariérou a po čase som nastúpil ako metodik športu do TJ Rudá hvězda Praha, kde som mal na starosti množstvo športov, medzi nimi aj športovú gymnastiku.

Po ukončení športovej kariéry ste sa presadili v úplne inej sfére, čo Vám dala gymnastika do života?

Som toho názoru, že zaradenie gymnastiky do životného režimu detí je pre vypestovanie správnych návykov aj k ostatným pohybovým aktivitám veľmi dôležité. Po ukončení športovej kariéry som sa naplno venoval štúdiu, postupne som absolvoval tri vysoké školy a pôsobil som ako policajt, vedec a pedagóg. Pri mojej práci bolo dôležité nadanie, húževnatosť, trpezlivosť, disciplína, sústredenosť a tiež túžba niečo dokázať. Presne to som sa za tie roky naučil na gymnastických tréningoch. Zároveň sa mi podarilo mnohé poznatky z teórie športovej gymnastiky skĺbiť s ďalšími vedomosťami a poznatkami z iných vedných odborov. Okrem iného som vytvoril nový, svetovo unikátny smer výskumu v oblasti kriminalistickej biomechaniky.

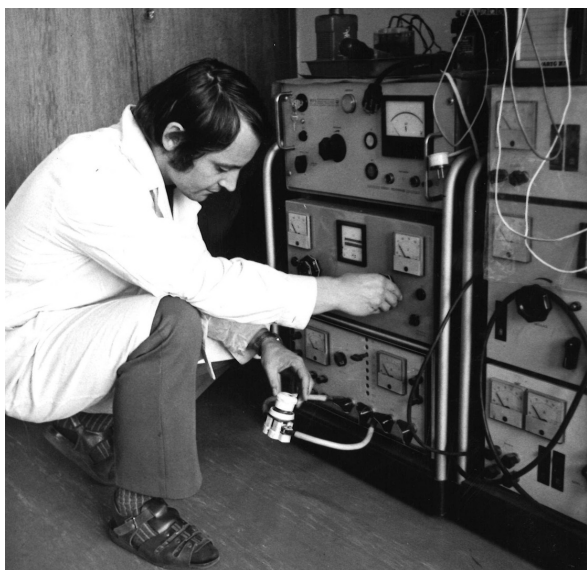

Ste jedným z najvýznamnejších českých a slovenských odborníkov na kriminalistiku, bezpečnostné vedy a príbuzné vedné obory. Ako sa Vaša kariéra po gymnastike vyvíjala, a ktoré sú jej najdôležitejšie medzníky?

V rokoch 1969 až 1972 som absolvoval Trénerskú školu Fakulty telesnej výchovy a športu Univerzity Karlovej v Prahe, kde som získal oprávnenie vykonávať funkciu trénera z povolania v špecializácii športová gymnastika. Nikdy som sa však povolaniu trénera nevenoval. Moje vedecko-pedagogické pôsobenie sa začalo najskôr na Fakulte verejnej bezpečnosti Vysokej školy Zboru národnej bezpečnosti v Prahe v roku 1974, o štyri roky neskôr som získal vedeckú hodnosť kandidáta právnych vied. V roku 1985 mi bol udelený najvyšší vedecký titul: doktor právnych vied. V roku 1989 som bol prezidentom republiky menovaný za profesora kriminalistiky a stal som sa prorektorom pre vedu a výskum na VŠ SNB v Prahe. V roku 1992 som sa vrátil na Slovensko a bol som ministrom vnútra SR poverený založiť akadémiu Policajného zboru SR v Bratislave a stal som sa jej rektorom. Po mojom návrate do Čiech som 10 rokov pôsobil na Policajnej akadémii ČR na katedre kriminalistiky. Začiatkom roku 2006 som bol prijatý na Vysokú školu Karlove Vary, kde som sa stal vedúcim katedry trestného práva, kriminalistiky a forenzných disciplín. Od roku 2010 do roku 2014 som pôsobil ako rektor Vysokej školy Karlove Vary. Posledné roky svojho pedagogického a vedeckého pôsobenia som strávil na Vysokej škole finančnej a správnej v Prahe, ako profesor kriminalistiky, kde som nedávno dobrovoľne ukončil svoju vedeckú a pedagogickú kariéru.

Doposiaľ ste napísali 77 monografií, 73 učebníc a učebných textov a približne 600 ďalších výstupov z najrôznejších vedných oblastí. Ktorá Vám je najbližšia?

Je pravda, že moje publikácie, ktorých som autorom alebo spoluautorom, sú z rôznych vedeckých oblastí, najbližšia mi je však kriminalistika, forenzná biomechanika a bezpečnostné vedy.

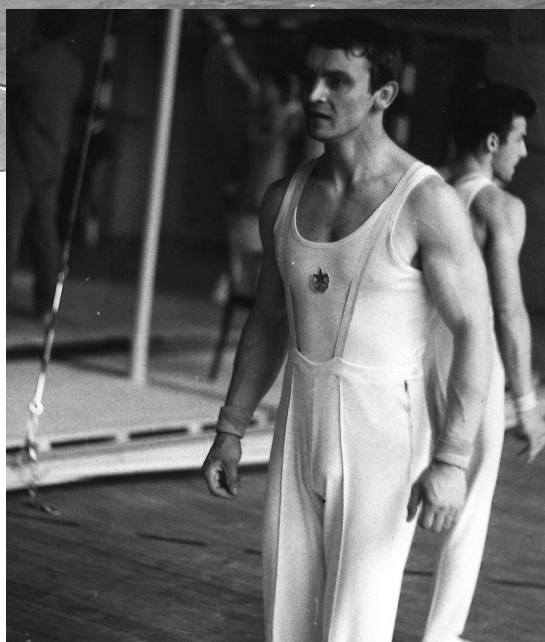
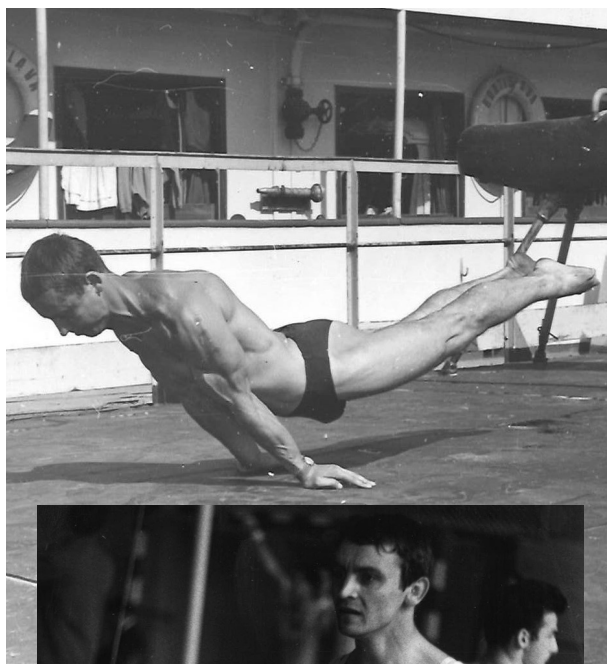
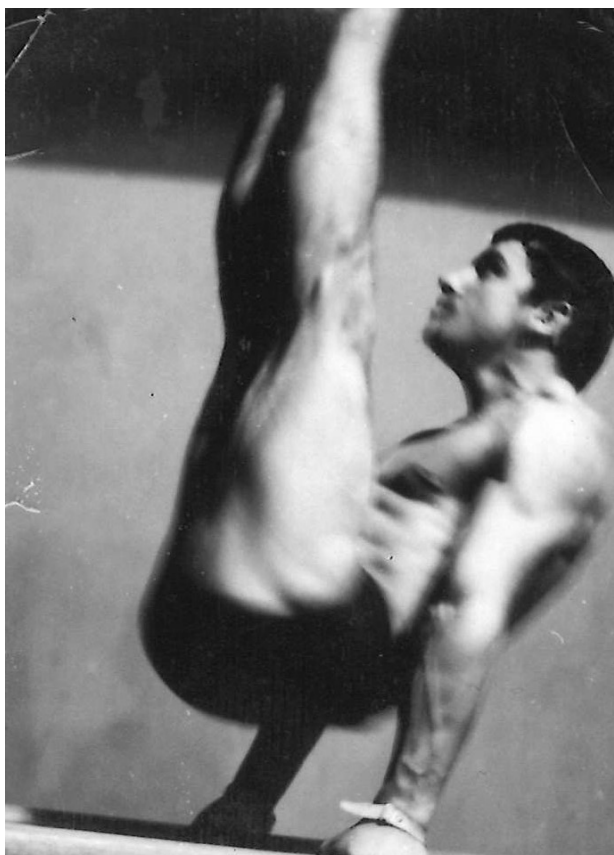

Túžili ste vždy po tom stať sa uznávaným vedcom po celej Európe?

Chcel som byť úspešným športovcom, ale nie vždy sa sny plnia. To, že som sa stal uznávaným vedcom nie je len splnením sna, je to výsledok dlhoročnej, tvrdej práce, neustáleho štúdia a nadobúdania nových poznatkov a praktických skúseností vo vednom odbore kriminalistika a neskôr aj v ďalších vedných odboroch. Svoju pozornosť som sústredil na trestné právo, kriminológiu, forenznú disciplínu (predovšetkým súdne lekárstvo, súdne inžinierstvo, forenznú biomechaniku a iné), neskôr na policajné a bezpečnostné vedy, ktoré som pomáhal konštituovať a rozvíjať. Priznám sa, mrzelo ma, že som sa musel rozlúčiť s poznávaním v oblasti umenia, architektúry a poézie, ktorú som mal veľmi rád...

Dokázali ste toho v živote veľa, splnili ste si všetky sny?

V podstate som spokojný, dosiahol som takmer všetko, čo som si zaumienil. Až do úrazu som bol úspešný vo svojom milovanom športe. Vďačím za to najmä Kelemenovi Buksanovi a Milošovi Kolejkovi. Vo vedeckom aj pedagogickom živote som neskôr dosiahol na pomerne vysoké méty, aj keď poviem, že som mohol dosiahnuť viac. S ľútosťou konštatujem, že mi v priebehu zamatovej revolúcie v roku 1989 zanikla možnosť vydania vedeckej monografie „Teorie kriminalistických stop a identifikace“ v zahraničí. Po akademikovi Pješčakovi by som bol druhým kriminalistom, ktorému by sa to podarilo, rovnako ako udelenie Národnej ceny ČR za vedu za kriminalistickú biomechaniku a do tretice menovanie za člena korešpondenta ČSAV, pre rozpad či transformáciu tejto významnej inštitúcie. Nič podstatného sa však v mojom živote nestalo, už dávno to považujem iba za jednu zvládnutú životnú ťažkosť a skúšku. Čo považujem za dôležité je, že moji blízki mi robia radosť. Mám 4 deti, 7 vnúčat a čoskoro sa stanem pradedom. Rodina mi vždy bola oporou a to aj napriek tomu, že som dával prácu na prvé miesto.

Síce ste nemali možnosť venovať sa naplno umeniu, ale stáli ste ako model akademickému sochárovi Arpádovi Račkovi na sochu Maratónca v Košiciach. Ako si na to spomínate?

S určitou nostalgiou spomínam na vtedy 16 ročného chlapca. Bolo to veľmi náročné, ale krásne obdobie. Umelec Arpád Račko ma nielen modeloval, ale aj zaučal do tajov umenia, predovšetkým sochárstva, ktoré tak miloval. Stáť v ateliéri niekoľko mesiacov na jednej nohe so zdvihnutou rukou bolo veľmi úmorné. Raz som dokonca ušiel domov, ale majster navštívil môjho otca, ten mi vylepil a musel som sa vrátiť. Bol som šťastný, keď tá drina skončila. S odstupom času som na tú sochu, ale predovšetkým na majstra, pyšný. Keď som v Košiciach a mám čas, vždy sa k soche vyberiem. Často si uvedomujem, že idea a mŕtva hmota maratónca prežíva a živá hmota, teda umelec a jeho model sú na svete iba obmedzenú dobu. Ale tak je to správne, tak to má byť...

Ste čestným členom SGF, ostane vždy gymnastika pre Vás športom číslo jeden?

Jednoznačne, áno. Som rád, že v mojej 9 ročnej vnučke Veronike Poradovej, ktorá je členkou SK MG Stodůlky Praha, a ktorá už získala 1. miesto v Českomoravskom pohári v spoločných skladbách, mám nasledovníčku. Na to, že som bol zvolený za čestného člena Slovenskej gymnastickej federácie som - ako by povedal pán Ján Werich: „...veľmi nafúkaný a veľmi si to vážim.“ Zo srdca Slovenskej gymnastickej federácii a všetkým trénerom a reprezentantom športovej gymnastiky prajem do ďalších rokov veľa rešpektu a úspechov, ako v domácom prostredí, tak aj v zahraničí.

Anouchka Žambochová

FOTO: OSOBNÝ ARCHÍV VIKTORA PORADU